

Odgovor na nekoliko prigovora i sumnji u vezi zauzimanja na (Sudnjem danu (šefata

<"xml encoding="UTF-8?">

Odgovor na nekoliko prigovora i sumnji u vezi (zauzimanja na Sudnjem danu (šefata

U vezi sa šefaatom postavljaju se određeni prigovori i iznose sumnje. U ovom poglavlju spomenut ćemo najvažnije i .odgovoriti na njih

Prvi prigovor tiče se određenog broja kur'anskih ajeta koji ukazuju na činjenicu da se na .1 :Sudnjem danu neće prihvatiti ničije zagovaranje. Poput 48. ajeta sure Bekare u kojem se kaže

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

I bojte se dana kada niko ni za koga neće moći ništa učiniti, kada se ničiji zagovor neće” .prihvatiti, kada se ni od koga otkup neće primiti i kada im niko u pomoć neće priteći

Odgovor: Ovakvi ajeti govore o odbacivanju nezavisnog i bezuvjetnog šefaata, u koji su neki ljudi vjerovali. Pored ovoga, spomenuti ajeti su općeniti, a sužavanje značenja postiže se posredstvom ajeta koji govore o prihvatanju šefaata, Božijom dozvolom, uz određena pravila, .kao što je u prethodnom poglavlju rečeno

Ispravnost načela šefaata podrazumijeva da će Uzvišeni Bog pasti pod uticaj posrednika koji .2 .budu zagovarali, tj. njihov šefaat uzrokovat će oprost – koji je djelo Božije

Odgovor: Prihvatanje šefaata ne znači potpadanje Boga pod uticaj, kao što ni prihvatanje tevbe,

tj. pokajanja i uslišenja dove ne podrazumijeva ovu pogrešnu pretpostavku. U svim ovim prilikama riječ je o tome da ljudska djela dovode do spremnosti za prijem Božije milosti ili, filozofski rečeno, djela su uvjet za primanje onoga koji prihvata, a ne uvjet za djelovanje .djelatnika

Šefaata podrazumijeva da su oni koji zagovaraju i koji se zauzimaju milostiviji od Milostivog .3 Boga, jer pretpostavka je da ukoliko ne bi bilo njihovog posredovanja grješnici bi bili kažnjeni ili .bi im kazna bila trajnija

Odgovor: Brižnost i milostivost posrednika je odsjaj i zraka beskrajne milosti Božije. Drugim riječima, šefaata je sredstvo i način koji je sam Allah Uzvišeni odredio za oprost Svojim grješnim robovima. Ustvari, to je ispoljavanje i isijavanje najveće milosti Božije koje se pokazuje kroz zaslužne i odabrane robove Njegove. Isto kao što su dova i pokajanje sredstva koja je On .odredio da bi se ispunile potrebe i oprostili grijesi

Sljedeći prigovor ogleda se u tome da ukoliko je Božija presuda da grješnici trebaju biti .4 kažnjeni rezultat Božije pravde, u tom slučaju je prihvatanje zagovaranja koje se čini za njih suprotno pravdi. Isto tako, ukoliko je spasenje od kazne kao rezultat prihvatanja šefaata pravedno, u tom slučaju prethodna odredba Božija o kazni prije negoli se desio šefaata nije bila .pravedna

Odgovor: Bilo koja od Božijih presuda, bilo sud o kazni prije šefaata ili pak sud o spasenju od kazne nakon njega, odgovara pravdi i mudrosti. To da su oba slučaja pravedna i mudra ne .podrazumijeva spajanje i pomirenje dvije suprotnosti, jer se njihovi subjekti razlikuju

Objašnjenje: Presuda o kazni proizlazi iz činjenja grijeha, bez uzimanja u obzir uvjeta koji uzrokuju zagovaranje za grješnika i prihvatanje zagovaranja za njih, a presuda o spasenju od kazne dolazi pojavom uvjeta koji uzrokuju zagovaranje i njegovo prihvatanje. Promjena presude koja slijedi promjenu uvjeta subjekta ima veliki broj primjera u propisima i zakonima stvaranja, kao i u propisima i zakonima Šerijata. Isto tako, pravednost dokinutog pravila u svoje vrijeme, dakle prije dokidanja, nije u oprečnosti s pravednošću pravila koje ga dokida u vremenu nakon aktualizacije dokidanja. Također, mudrost odredbe o nesreći prije dove ili udjeljivanja milostinje nije u sukobu sa mudrošću odredbe da se nesreća otkloni nakon dove i milostinje. Presuda o

opraštanju grijeha nakon šefaata nije u suprotnosti sa presudom o kazni prije negoli se desi
.šefaata

Sljedeći prigovor: Uzvišeni Allah slijeđenje šejtana čini uzrokom koji rezultira .5
:džehennemskom kaznom, kao što je u 42. i 43. ajetu sure Hidžr rečeno

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٤٢﴾ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ

Ti nećeš imati nikakve vlasti nad robovima Mojim, osim nad onima koji te budu slijedili, od onih zalutalih. Za sve njih mjesto sastanka Džehennem će biti.” Ustvari, kažnjavanje grješnika na Ahiretu jeste jedan od zakona Božijih, a dobro znamo da se zakoni Božiji ne mijenjaju i ne
:odstupa se od njih, kao što se u 43. ajetu sure Fatir kaže

فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَا تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا

U Allahovim zakonima nikada nećeš naći promjene, u Allahovim zakonima nikada nećeš naći
odstupanja.” Na koji je način u tom slučaju moguće da se ovaj zakon poništi posredstvom
?šefaata

Odgovor: Prihvatanje šefaata za grješnika koji posjeduje uvjete za takvo šta spada u red općih
.nepromjenljivih Božijih zakona

Objašnjenje: Božiji opći i nepromjenljivi zakoni slijede zbiljska mjerila i nijedan Božiji zakon – ukoliko postoje okolnosti i uvjeti za njegovo ostvarenje, a ne postoje prepreke za njega – nije promjenljiv. Međutim, rečenice koje ukazuju na ove zakone uglavnom se ne bave pojašnjenjem svih ograničenja i različitih uvjeta vezanih za temu. Stoga se nailazi na primjere u kojima se izvanjski tekst ajeta tiče nekoliko različitih zakona i obuhvata ih, dok je ustvari objekt ajeta najuži zakon i slijedi najjače mjerilo. Dakle, svaki zakon je, uzevši u obzir zbiljske granice i uvjete teme (ne samo granice i uvjete spomenute u dotičnom tekstu), postojan i nepromjenljiv, a među njima je i zakon šefaata, koji je postojan i nepromjenljiv u odnosu na posebne grješnike .koji ispunjavaju precizirane uvjete i kao takvi su obuhvaćeni posebnim normama

**Obećanje šefaata uzrokuje da se ljudi osmjele i postanu drski kada je riječ o činjenju grijeha i .6
.kretanju stazama koje odstupaju od Pravog puta**

Odgovor: Ovaj prigovor se također odnosi i na prihvatanje tevbe i na pretvaranje grijeha u dobra djela, a da bi se bilo obuhvaćeno šefaatom i oprostom, treba zadovoljiti uvjete koji su takvi da grješnik ne može postići sigurnost u to da ih je ispunio. Jedan od tih uvjeta je i da svoje vjerovanje očuva do posljednjeg trenutka života. Mi dobro znamo da niko ne može biti siguran da će ovaj uvjet biti zbilja ispunjen. S druge strane, čovjeka koji počini grijeh, ukoliko ne bude imao nikakve nade u oprost, zahvatit će beznađe, a upravo beznađe kod njega slabi poticaj da napusti grijeh i odvlači ga u nastavljanje putevima griješenja i zastranjenja. Upravo zbog toga, odgojna metoda produhovljenih odgajatelja jeste ta da uvijek drže ljude između nade i straha, te da ih ne ispune pretjeranom nadom u milost Božiju, jer na taj način bi postali sigurni od nauma Božijeg, niti da ih toliko plaše kaznom, jer na taj način izgubili bi nadu u milost Božiju, a .kako već znamo, ova stanja se ubrajaju u velike grijehe

Sljedećim prigovorom želi se dati do znanja da uticaj šefaata u spasenju od kazne znači .7
uticaj tuđeg napora (u ovom slučaju onog koji se zauzima) u sreći i oslobađanju od nesreće,
:iako iz kur'anskih riječi

وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى

I da je čovjekovo samo ono što sam uradi^[1], proizlazi da ono što čovjeka dovodi do sreće “
.jeste njegov lični napor i trud

Odgovor: Napor i trud čovjeka zarad stizanja do željenog cilja nekada biva izvršen neposredno i traje do kraja puta, a nekad na posredan način i osiguravanjem uvoda i posrednika. Čovjek za kojeg se zauzima također ulaže napore u postizanju uvodnih segmenata sreće, jer vjerovanje i ostvarenje uvjeta da se zasluži šefaata predstavljaju napor na putu stizanja do sreće, bez obzira koliko je riječ o nepotpunom i neučinkovitom naporu. Zbog toga, čovjek jedno vrijeme podliježe berzahskim mukama i tegobama, kao i strahotama na prvim sabiralištima Sudnjeg dana, ali u svakom slučaju, on je sam zasadio mladicu sreće, tj. vjerovanje u svome srcu, i vjerovatno ju je podesnim i odgovarajućim djelima natapao da se ne osuši do kraja njegovog dunjalučkog života. Dakle, konačna sreća oslanja se na njegove lične napore i zalaganja, bez obzira što su posrednici također na određeni način doveli do toga da to drvo urodi plodovima, kao što na Dunjaluku drugi ostavljaju trag upute i odgoja na ljude, ali njihova učinkovitost ne .podrazumijeva poricanje čovjekovih ličnih napora i truda

